EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Retsudvalget

FORELØBIG
2003/0168(COD)

29.3.2005

***I
UDKAST TIL BETÆNKNING

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold ("Rom II")
(KOM(2003)0427 – C5-0338/2003 – 2003/0168(COD))

Retsudvalget

Ordfører: Diana Wallis

Tegnforklaring

*	Høringsprocedure *flertal af de afgivne stemmer*
**I	Samarbejdsprocedure (førstebehandling) *flertal af de afgivne stemmer*
**II	Samarbejdsprocedure (andenbehandling) *flertal af de afgivne stemmer for at godkende den fælles holdning* *flertal blandt Parlamentets medlemmer for at forkaste eller ændre den fælles holdning*
***	Samstemmende udtalelse *flertal blandt Parlamentets medlemmer undtagen i de tilfælde, der omhandles i EF-traktatens artikel 105, 107, 161 og 300 og i EU-traktatens artikel 7*
***I	Fælles beslutningsprocedure (førstebehandling) *flertal af de afgivne stemmer*
***II	Fælles beslutningsprocedure (andenbehandling) *flertal af de afgivne stemmer for at godkende den fælles holdning* *flertal blandt Parlamentets medlemmer for at forkaste eller ændre den fælles holdning*
***III	Fælles beslutningsprocedure (tredjebehandling) *flertal af de afgivne stemmer for at godkende det fælles udkast*

(Den angivne procedure er baseret på det af Kommissionen foreslåede retsgrundlag)

Ændringsforslag til en lovgivningsmæssig tekst

I Parlamentets ændringsforslag markeres de tekstdele, der ønskes ændret, med fede typer og kursiv. Kursivering uden fede typer er en oplysning til de tekniske tjenestegrene om elementer i den lovgivningsmæssige tekst, der foreslås rettet med henblik på den endelige tekst (f.eks. materielle fejl eller manglende tekst i en sprogversion). De foreslåede rettelser skal godkendes af de berørte tekniske tjenestegrene.

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING 5

BEGRUNDELSE 35

UDTALELSE FRA UDVALGET OM BORGERNES RETTIGHEDER OG RETLIGE OG INDRE ANLIGGENDER .....

DA

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold ("Rom II")
(KOM(2003)0427 – C6-0338/2003 – 2003/0168(COD))

(Fælles beslutningsprocedure: førstebehandling)

Europa-Parlamentet,

– der henviser til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet (KOM(2003)0427)[1],

– der har fået forslaget forelagt af Kommissionen, jf. EF-traktatens artikel 251, stk. 2, og artikel 61, litra c) (C6-0338/2003),

– der henviser til forretningsordenens artikel 51,

– der henviser til betænkning fra Retsudvalget og udtalelse fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (A6-0000/2005),

1. godkender Kommissionens forslag som ændret;

2. anmoder om fornyet forelæggelse, hvis Kommissionen agter at ændre dette forslag i væsentlig grad eller erstatte det med en anden tekst;

3. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen.

Kommissionens forslag	Ændringsforslag
	Ændringsforslag 1 Betragtning 5
(5) ***Forordningens*** anvendelsesområde bør fastlægges på en sådan måde, at sammenhængen med forordning (EF) nr. 44/2001 ***og Rom-konventionen af 1980*** sikres**.**	(5) ***Denne forordnings*** anvendelsesområde ***og bestemmelser*** bør fastlægges på en sådan måde, at sammenhængen med ***Rådets*** forordning (EF) nr. 44/2001 ***af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område og forordning (EF) nr. …/… [om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I)]*** sikres.

[1] EUT C ... / Endnu ikke offentliggjort i EUT.

Begrundelse

Det siger sig selv, at forordningen ikke blot skal være i overensstemmelse med Rom-konventionen fra 1980, som vil fortsætte med at eksistere, i og med at Danmark ikke deltager i vedtagelsen af forordningen, men også med den nye forordning, der skal vedtages på grundlag af Rom I-projektet.

Ændringsforslag 2
Betragtning 5 a (ny)

(5a) Af hensyn til sammenhængen i fællesskabslovgivningen må denne forordning ikke berøre de bestemmelser, der omhandler lovvalg eller har indflydelse på lovvalg, som er indeholdt i andre afledte retsakter end denne forordning, herunder de lovvalgsregler, der findes på særlige områder, de ufravigelige bestemmelser, der er vedtaget af Fællesskabet, og de grundlæggende retsprincipper, der gælder for det indre marked. Denne forordning bør derfor sigte på at lette det indre markeds funktion, specielt i relation til frie varebevægelser og fri udveksling af tjenesteydelser.

Begrundelse

Dette ændringsforslag, som bygger på ordlyden af betragtning 19 i Kommissionens forslag, skal læses i sammenhæng med ændringsforslaget til artikel 1 ("materielt anvendelsesområde"). Det er vigtigt, at forordningens bestemmelser ikke hindrer det indre marked i at fungere korrekt.

Ændringsforslag 3
Betragtning 7

(7) ***I næsten alle medlemsstater anvendes lex loci delicti commissi-princippet som den grundlæggende regel for forpligtelser uden for kontraktforhold, men den måde, hvorpå dette princip konkretiseres, når elementerne er spredt på flere lande, behandles forskelligt. Denne situation giver anledning til retlig usikkerhed.***	(7) ***Det er nødvendigt at have lovvalgsregler, der er så ensartede som muligt overalt i medlemsstaterne for at reducere retlig usikkerhed mest muligt. Men behovet for retssikkerhed må altid være underordnet det altoverskyggende behov for at finde en retfærdig løsning i konkrete sager, og derfor skal domstolene***

	være i stand til at udøve et skøn. Det er endvidere nødvendigt at respektere parternes intentioner, hvis de har foretaget et valg med hensyn til, hvilken lov der skal finde anvendelse på spørgsmål vedrørende en retsstridig handling, eller hvis domstolen med rimelighed kan slutte sig til et sådant valg.

Begrundelse

Det kan være fristende at vælge lex loci delicti commissi-princippet som den grundlæggende løsning, men det er nødvendigt at indbygge større fleksibilitet i reglerne for at sikre, at domstolene kan finde en retfærdig løsning i konkrete sager. Det er desuden vigtigt at respektere parternes autonomi.

Ændringsforslag 4
Betragtning 8

(8) ***Den ensartede regel skal*** forbedre retssikkerheden og sikre en rimelig interesseafvejning mellem begge parter, såvel den person, hvis ansvar gøres gældende, som den skadelidte. ***Et kriterium baseret på det sted, hvor den direkte skade er opstået (lex loci delicti commissi), skaber en rimelig balance mellem skadevolderens og den skadelidtes interesser og afspejler tillige en tidssvarende retsopfattelse inden for erstatningsret og den udvikling, der er sket med hensyn til objektivt ansvar.***	(8) ***Denne forordning bør*** forbedre retssikkerheden og sikre en rimelig interesseafvejning mellem begge parter, såvel den person, hvis ansvar gøres gældende, som den skadelidte. ***Den bør også tilgodese parternes berettigede forventninger ved at give domstolene mulighed for at anlægge en indfaldsvinkel på spørgsmålet, om hvilken lov der skal finde anvendelse i en given tvist, som tilgodeser de hensyn, der er behov for i international handel og internationale transaktioner i et fællesskab af stater uden indre grænser.***

Begrundelse

Se begrundelsen til ændringsforslaget til betragtning 7. Det står ikke klart, hvad "en tidssvarende retsopfattelse" er. Henvisningen til den udvikling, der er sket med hensyn til objektivt ansvar, forekommer overflødig.

Ændringsforslag 5
Betragtning 8 a (ny)

	(8a) Lovvalgsreglerne i denne forordning

omfatter også forpligtelser på grundlag af objektivt ansvar, og de harmoniserede regler om den stærkeste tilknytning finder også anvendelse på spørgsmålet om evnen til at pådrage sig ansvar i forhold uden for kontakt.

Begrundelse

Navnlig (men ikke kun)i lyset af de forpligtelser, der opstår ved færdselsuheld, på grundlag af køretøjsejerens objektive ansvar, er det vigtigt at præcisere, at lovvalgsreglerne også omfatter objektivt ansvar. Det er også på sin plads at gøre det klart, at de harmoniserede regler om den stærkeste tilknytning også finder anvendelse på evnen til at pådrage sig ansvar i forhold uden for kontrakt.

Ændringsforslag 6
Betragtning 9

(9) Der bør fastsættes særregler for særlige retsstridige handlinger, for hvilke hovedreglen ikke åbner mulighed for at sikre en rimelig afvejning mellem de implicerede interesser.	***udgår***

Begrundelse

Denne betragtning er overflødig på grund af den nye indfaldsvinkel, der anlægges.

Ændringsforslag 7
Betragtning 9 a (ny)

(9a) Overvejelserne om lovvalg bør også tage hensyn til nødvendigheden af at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og at understrege den betydning, som fællesskabslovgivningen tillægger forbrugerbeskyttelse.

Ændringsforslag 8
Betragtning 10

(10) Inden for produktansvar bør lovvalgsreglen opfylde målene om en retfærdig fordeling af de risici, der består i et moderne samfund med et højt teknologisk niveau, beskyttelse af forbrugernes sundhed, tilskyndelse til innovation, garanti for en uforfalsket konkurrence og fremme af samhandelen. En lovvalgsregel gående ud på, at det er loven på den skadelidtes sædvanlige opholdssted, der skal anvendes, skaber forudsigelighed og er en afbalanceret løsning, der tilgodeser disse mål.	***udgår***

Begrundelse

Hovedreglen giver fuld dækning for produktansvarssager.

Ændringsforslag 9
Betragtning 11

(11) Hvad angår illoyal konkurrence, bør lovvalgsreglen beskytte konkurrenter, forbrugere og den almindelige offentlighed og sikre, at markedsøkonomien fungerer efter hensigten. En regel gående ud på anvendelse af loven på det berørte marked opfylder disse mål, undtagen i særlige tilfælde, hvor andre regler bør anvendes.	***udgår***

Begrundelse

Hovedreglen giver fuld dækning for sager vedrørende illoyal konkurrence. Desuden hersker der usikkerhed om, hvad begrebet "illoyal konkurrence" helt præcist omfatter. Hvis det betragtes som bydende nødvendigt at have en særlig regel om "illoyal konkurrence", bør der indføjes en definitionsbestemmelse.

Ændringsforslag 10
Betragtning 12

(12) ***Under hensyn til Den Europæiske Unions charter for grundlæggende rettigheder og Europarådets konvention om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder bør lovvalgsreglen afspejle en rimelig***	(12) ***Der er behov for en særregel for krænkelser af privatlivet og af individets rettigheder, især i forbindelse med den rolle, medierne spiller i samfundet, og med henblik på at tage højde for praksis ved De Europæiske Fællesskabers***

afvejning af parternes interesser, når der er tale om krænkelse af privatlivet eller af individets rettigheder. Der bør desuden indføres en særlig beskyttelsesklausul, der kan sikre overholdelse af de grundlæggende principper, der gælder i medlemsstaterne, hvad angår pressefrihed.	***Domstol[1]. Navnlig kan der vurderes at foreligge en åbenbart stærkere tilknytning til et bestemt land under hensyntagen til faktorer såsom det land, som udgivelsen eller udsendelsen primært henvender sig til, eller udgivelses- eller udsendelsessprog eller salgstal eller publikumstal i et givet land som andel af det samlede salg eller publikumstal. Tilsvarende overvejelser bør gælde for internetudgivelse.***
	[1] Sag C-68/93, Fiona Shevill m.fl., Sml. 1995 s. I- 415.

Begrundelse

Se begrundelsen for det første ændringsforslag til artikel 6.

Ændringsforslag 11
Betragtning 12

(12) ***Under hensyn til Den Europæiske Unions charter for grundlæggende rettigheder og Europarådets konvention om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder bør lovvalgsreglen afspejle en rimelig afvejning af parternes interesser, når der er tale om krænkelse af privatlivet eller af individets rettigheder. Der bør desuden indføres en særlig beskyttelsesklausul, der kan sikre overholdelse af de grundlæggende principper, der gælder i medlemsstaterne, hvad angår pressefrihed.***	(12) ***Der en behov for en særregel for krænkelser af privatlivets fred og individets rettigheder, som begås af radio- eller tv-foretagender eller af pressen, under hensyntagen til det grundlæggende princip om pressefrihed. Ved fastsættelsen af, hvilket land en udgivelse eller en radio/tv-udsendelse primært henvender sig til, bør der tages hensyn til faktorer som f.eks. udgivelsens eller udsendelsens sprog, salgsmængden eller lytter/seer-tallet. I den henseende kan det land, hvor den redaktionelle kontrol udøves, være en alternativ tilknytningsfaktor.***

Begrundelse

Alternativt ændringsforslag, der skal imødekomme udgiveres/radio-/tv-foretagenders bekymringer.

Ændringsforslag 12
Betragtning 13

(13) Hvad miljøskader angår, gør traktatens artikel 174 - der tager sigte på	***udgår***

et højt beskyttelsesniveau og er baseret på principper om forsigtighed og forebyggelse, opretning af skader, først og fremmest ved kilden, og princippet om, at det er forureneren, der skal betale - det fuldt berettiget at følge princippet om, at den skadelidte skal tilgodeses mest.

Begrundelse

Hovedreglerne giver fuld dækning for sager vedrørende miljøskader. Desuden hersker der usikkerhed om, hvad begrebet "miljøskader" helt præcist omfatter, og denne forordning bør udelukkende beskæftige sig med lovvalget, ikke med de materielle regler om miljøansvar. Hvis det betragtes som bydende nødvendigt at have en særlig regel om "miljøskader", bør der indføjes en definitionsbestemmelse.

Ændringsforslag 13
Betragtning 14

(14) Hvad angår krænkelser af intellektuelle ejendomsrettigheder, bør det universelt anerkendte princip "lex loci protectionis" fastholdes. I denne forordning ***omfatter*** udtrykket intellektuelle ejendomsrettigheder ophavsrettigheder**,** ophavsretsbeslægtede rettigheder, sui generis-rettigheder til beskyttelse af databaser samt industrielle ejendomsrettigheder.	(14) Hvad angår krænkelser af intellektuelle ejendomsrettigheder, bør det universelt anerkendte princip "lex loci protectionis" fastholdes. I denne forordning ***bør*** udtrykket intellektuelle ejendomsrettigheder ***forstås som omfattende*** ophavsrettigheder ***og*** ophavsretsbeslægtede rettigheder, sui generis-rettigheder til beskyttelse af databaser samt industrielle ejendomsrettigheder.

Begrundelse

Forbedring af terminologien i den engelske udgave.

Ændringsforslag 14
Betragtning 15

(15) Der bør fastlægges ***tilsvarende regler*** for ***skader forvoldt af andet end en retsstridig handling, såsom*** uberettiget berigelse ***og*** uanmodet forretningsførelse.	(15) Der bør fastlægges ***særregler*** for ***ansvar i forbindelse med*** uberettiget berigelse ***eller*** uanmodet forretningsførelse.

Begrundelse

Der bør vedtages særregler for ansvar uden for kontraktforhold i forbindelse med uberettiget berigelse eller uanmodet forretningsførelse.

Ændringsforslag 15
Betragtning 18 a (ny)

(18a) Ved forpligtelser uden for kontraktforhold, der udspringer af varslede eller gennemførte faglige aktioner, bør det være loven i det land, hvor aktionen har fundet eller vil finde sted, der finder anvendelse.

Begrundelse

Arbejdstagernes ret til kollektiv aktion, herunder strejke, som er sikret i national lovgivning, må ikke undergraves.

Ændringsforslag 16
Betragtning 18 b (ny)

(18b) Mens det er den eller de love, der vælges efter bestemmelserne i denne forordning, som regulerer skadefordelingen, bør det som hovedregel være domstolslandets regler, der anvendes ved fastsættelse af skadens størrelse. Under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 og fjerde og femte direktiv om motorkøretøjsforsikring bør den domstol, hvor en sag anlægges, i forbindelse med færdselsuheld anvende de regler, der gælder for fastsættelse af skadens størrelse på skadelidtes sædvanlige opholdssted, med mindre dette ville være urimeligt.

Begrundelse

Det er vigtigt at gøre det klart, at de regler der anvendes ved fastsættelse af skadens størrelse bør være domstolslandets. I forbindelse med færdselsuheld vil det dog ofte være mere rimeligt at anvende de regler, der gælder på skadelidtes opholdssted (f.eks. hvis skadelidte har brug for livslang pleje). Det er desuden relevant at henvise til Bruxelles I-forordningen og fjerde og femte direktiv om motorkøretøjsforsikring, eftersom artikel 11, stk. 2, i denne forordning

sammen med motorkøretøjsdirektiverne giver skadelidte mulighed for at anlægge direkte sag mod skadevolderen i grænseoverskridende sager.

Ændringsforslag 17
Betragtning 18 c (ny)

(18c) For at sikre, at spørgsmålet om lovvalg behandles korrekt af parterne og af domstolen, bør parterne forpligtes til i stævningen og svarskrivelsen at oplyse domstolen om, hvilken lov eller hvilke love de mener finder anvendelse i forbindelse med alle eller enkelte dele af kravet.

Begrundelse

Dette enkle krav vil sikre, at spørgsmålet om lovvalg behandles behørigt af såvel parterne som domstolen og bidrager dermed til at sikre retssikkerhed.

Ændringsforslag 18
Betragtning 18 d (ny)

(18d)Det er vigtigt, at præcisere, at den domstol, hvor en sag anlægges, selv bør fastsætte indholdet af den fremmede lov.

Begrundelse

I dag er holdningen forskellig fra jurisdiktion til jurisdiktion, og dette vil bidraget til en ensartet fremgangsmåde.

Ændringsforslag 19
Betragtning 19

(19) Af hensyn til sammenhængen i fællesskabslovgivningen må denne forordning ikke berøre de bestemmelser, der omhandler lovvalg eller har indflydelse på lovvalg, som er indeholdt i traktaten eller i andre afledte retsakter end denne forordning, herunder de lovvalgsregler, der findes på særlige områder, de ufravigelige bestemmelser, der er vedtaget af Fællesskabet,	***udgår***

Fællesskabets ordre public-regler eller de særlige principper, der gælder for det indre marked. Desuden tager denne forordning ikke sigte på - og dens gennemførelse må ikke føre til - at lægge hindringer i vejen for det indre markeds funktion, specielt i relation til frie varebevægelser og fri udveksling af tjenesteydelser.

Begrundelse

Denne betragtning er blevet ændret og indsat som ny betragtning 5a.

Ændringsforslag 20
Artikel 1, stk. 2, litra d og e

d) det personlige ansvar, som selskabsdeltagere, selskabsorganer ***og personer med ansvar for lovpligtig revision af regnskaber*** ifølge loven har for et selskabs, en forenings eller en anden juridisk persons forpligtelser	d) det personlige ansvar, som selskabsdeltagere ***og*** selskabsorganer ifølge loven har for et selskabs, en forenings eller en anden juridisk persons forpligtelser ***og det personlige ansvar, som personer med ansvar for lovpligtig revision af regnskaber ifølge loven har i forhold til det reviderede selskab og dets organer***
e) forpligtelser uden for kontraktforhold mellem en "trusts" stiftere, "trustees" og begunstigede	e) forpligtelser uden for kontraktforhold mellem en ***frivilligt oprettet*** "trusts" stiftere, "trustees" og begunstigede

Begrundelse

Første del af ændringen skal tage højde for den mulighed, at to forskellige lovvalg kan komme på tale, hvis eksempelvis en potentiel køber til et selskab rejser sag mod sælgerens økonomiske rådgivere og selskabets revisorer.

Anden del vedrørende trusts skal sikre en større grad af overensstemmelse med Haag-konventionen fra 1985 om trusts og forhindre, at der opstår problemer eller forvirring i forbindelse med anvendelsen af trust i common law-jurisdiktioner som middel til at håndtere situationer såsom uberettiget berigelse.

Ændringsforslag 21
Artikel 1, stk. 2 a (nyt)

2a. Denne forordning berører ikke anvendelsen eller vedtagelsen af retsakter udstedt af De Europæiske Fællesskabers

institutioner, og som:

a) på særlige områder fastsætter lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold, eller

b) fastsætter regler, der finder anvendelse, uanset hvilken national lov der i henhold til denne forordning skal anvendes på den pågældende forpligtelse uden for kontraktforhold, eller

c) er til hinder for anvendelse af en eller flere bestemmelser i domslandets lov eller den lov, der udpeges i henhold til denne forordning, eller

d) fastsætter regler, der skal bidrage til det indre markeds korrekte funktion, for så vidt som de ikke kan finde anvendelse i forbindelse lovvalget efter international-privatretlige regler.

Begrundelse

Det er bedre at behandle forordningens materielle anvendelsesområde i en enkelt artikel, der klart definerer, hvor fællesskabsretten træder i stedet for den internationale privatret. Det nye litra d) skal dække eksisterende instrumenter for det indre marked såsom direktivet om fjernsyn uden grænser og direktivet om e-handel.

Ændringsforslag 22
Kapitel II, afsnit I, artikel 2 a (ny)

Artikel 2a

Aftalt lovvalg

1. Parterne kan, efter at tvisten mellem dem er opstået, eller, hvor der på forhånd findes et normalt forretningsforhold mellem erhvervsdrivende med samme forhandlingsstyrke, før tvisten mellem dem er opstået, ved fri forhandling aftale, hvilken lov der skal anvendes på forpligtelser uden for kontraktforhold. Lovvalget skal være udtrykkeligt eller med sikkerhed fremgå af sagens omstændigheder. Det må ikke gøre indgreb i tredjemands rettigheder og forpligtelser og kan ikke medføre

tilsidesættelse af ufravigelige regler som defineret i artikel 12.

2.Et lovvalg, der er aftalt mellem parterne, fratager ikke en arbejdstager, der er part i en ansættelseskontrakt, den beskyttelse, som han ville have fået efter de ufravigelige regler

a) i det land, hvor han sædvanligvis udfører sit arbejde under opfyldelse af kontrakten, eller

b) hvis arbejdstageren ikke udfører sit arbejde i noget land, i henhold til loven i det land, hvor den virksomhed, som han blev ansat i, er beliggende, eller

c) i det land, som kontrakten har størst tilknytning til.

3. Er alle sagens andre elementer på det tidspunkt, hvor skaden opstod, lokaliseret i en eller flere af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater, kan parternes valg af et tredjelands lov ikke medføre tilsidesættelse af fællesskabsrettens regler.

Begrundelse

Det virker mere logisk at flytte den tidligere artikel 10 til forordningens begyndelse, eftersom det er indlysende, at der, hvis parterne er nået til enighed om lovvalget, skal tages hensyn til parternes intentioner, inden der tages udefra kommende regler i anvendelse for at foretage et lovvalg. Det sparer også domstolsressourcer.

Desuden er der ingen grund til, at parter i et normalt forretningsforhold ikke skulle kunne nå til enighed om lovvalg vedrørende et eventuelt erstatningskrav i forbindelse med en retsstridig handling, før et sådant krav opstår. Det kan være praktisk for virksomheder, der ønsker at regulere alle potentielle aspekter af deres forhold fra begyndelsen. Dette ændringsforslag er imidlertid affattet, således at det undtager forbrugerkontrakter og aftaler, der ikke er frit forhandlet (som f.eks. standardkontrakter), hvor parterne ikke har samme forhandlingsstyrke (f.eks. forsikrings-, franchise- og licenskontrakter). Der er heller ingen grund til, at man ikke skulle kunne indgå sådanne aftaler i forbindelse med intellektuel ejendomsret.

De nye bestemmelser vedrørende ansættelses- og forbrugeraftaler afspejler holdningen i forbindelse med Rom-konventionen om kontraktlige forpligtelser.

Ændringsforslag 23
Artikel 3

1. På forpligtelser uden for kontraktforhold ***anvendes*** loven i det land, hvor skaden er opstået eller truer med at opstå, uanset i hvilket land den begivenhed, der udløste skaden, fandt sted, og uanset i hvilket land eller i hvilke lande skaden har indirekte følger.

1. ***Såfremt der ikke foreligger en aftale i artikel 2a's forstand og medmindre andet følger af denne forordning anvendes på*** forpligtelser uden for kontraktforhold***, der udspringer af en retsstridig handling,*** loven i det land***,*** hvor skaden er opstået eller truer med at opstå, uanset i hvilket land den begivenhed, der udløste skaden, fandt sted, og uanset i hvilket land eller i hvilke lande skaden har indirekte følger.

2. Har den person, hvis ansvar gøres gældende, og den skadelidte sædvanligt opholdssted i samme land på det tidspunkt, hvor skaden opstår, er forpligtelsen uden for kontraktforhold underlagt dette lands lov.

2. Uanset bestemmelserne i ***stk. 1 og undtagelsesvis*** gælder dog, at når det af samtlige kendte forhold fremgår, at en forpligtelse uden for kontraktforhold har en åbenbart stærkere tilknytning til et andet land, skal dette andet lands lov anvendes.

De faktorer, der indgår i vurderingen af, om der foreligger en åbenbart stærkere tilknytning til et andet land, omfatter

a) for så vidt angår skadefordeling og retsevne, det forhold, at den eller de personer, hvis ansvar gøres gældende, og den eller de skadelidte har sædvanligt opholdssted i samme land, eller at de relevante love i det land, hvor den eller de personer, hvis ansvar gøres gældende, og i den eller de skadelidtes opholdsland i væsentligt omfang er identiske,

b) et forudgående rets eller de facto-forhold mellem parterne, som f.eks. en kontrakt, som har stærk tilknytning til den pågældende forpligtelse uden for kontraktforhold,

c) behov for sikkerhed, forudsigelighed og ensartede resultater,

d) beskyttelse af berettigede forventninger

e) de politikker, der ligger til grund for den fremmede lov, der skal anvendes, og konsekvenserne af dens anvendelse.

3. Uanset bestemmelserne i ***stk. 1 og 2*** gælder dog, at når det af samtlige kendte forhold fremgår, at en forpligtelse uden for kontraktforhold har en åbenbart stærkere tilknytning til et andet land, skal dette

3. ***Ved afgørelse af spørgsmålet om lovvalg underkaster den domstol, hvor en sag anlægges, hvert enkelt element i tvisten en særskilt analyse.***

andet lands lov anvendes. ***En sådan åbenbart stærkere tilknytning til et andet land kan bero på et forudgående retsforhold mellem parterne, f.eks. en aftale, der har nær tilknytning til den pågældende forpligtelse uden for kontraktforhold.***

Begrundelse

Af hensyn til klarhed, konsistens og en passende grad af fleksibilitet har ordføreren valgt en fleksibel hovedregel, som bør finde anvendelse på alle retsstridige handlinger, som ikke er genstand for et aftalt lovvalg eller omfattet af de særregler, der er fastsat i de efterfølgende artikler, sammen med en bestemmelse, der angiver, under hvilke omstændigheder den regel kan fortrænges som følge af, at der findes en åbenbart stærkere tilknytning til et andet land end det, der følger af hovedreglen. Tanken er, at denne bestemmelse kan anvendes ved produktansvar, illoyal konkurrence og miljøforseelser.

Ordføreren mener, at bestemmelsen om, at hver enkelt element i en international tvist kræver særskilt analyse, bevirker, at domstolene kan undgå at enhver "statuta odiosa", der kunne finde anvendelse, ved om fornødent at foretage depeçage (opdeling) (se Friedrich K. Juenger, The Problem with Private International Law, Rome 1999, Centro di studi e recerche di diritto comparato e straniero).

Dette styrkes i stk. 2, litra c), som giver den domstol, hvor en sag er anlagt, mulighed for at afslå at anvende en eller flere bestemmelser i fremmed lov, hvis konsekvenser ville være i strid med almindelig retsopfattelse.

Denne indfaldsvinkel tilsigter at sikre størst mulig retssikkerhed, samtidig med at domstolene får mulighed for at benytte deres skønsbeføjelse til at vælge den løsning, der yder skadelidte retfærdighed og imødekommer parternes berettigede forventninger og derved minimerer risikoen for forum shopping.

Paradoksalt nok fører meget strenge - tilsyneladende enkle - regler ikke til større retssikkerhed eller den forudsigelighed, som er så vigtig for retsudøvere. Sådanne regler fører ofte til, at domstolene omkategoriserer spørgsmål som processuelle for at yde retfærdighed i enkeltsager.

Ændringsforslag 24
Artikel 4

Artikel 4	***udgår***
Produktansvar	
Medmindre andet gælder i henhold til	

artikel 3, stk. 2 og 3, er en forpligtelse uden for kontraktforhold, der udspringer af en skade eller en risiko for en skade forårsaget af et defekt produkt, underlagt loven i det land, hvor den skadelidte har sit sædvanlige opholdssted, medmindre den person, hvis ansvar gøres gældende, beviser, at produktet er markedsført i dette land uden hans samtykke, idet det i så fald er loven i det land, hvor den person, hvis ansvar gøres gældende, har sit sædvanlige opholdssted, der skal anvendes.

Begrundelse

Produktansvar kan behandles under artikel 3 som ændret.

Ændringsforslag 25
Afsnit 1 A, overskrift (ny)

AFSNIT 1A

SÆRREGLER FOR SÆRLIGE RETSSTRIDIGE FORHOLD OG FORPLIGTELSER UDEN FOR KONTRAKTFORHOLD

Ændringsforslag 26
Artikel 5

Artikel 5

Illoyal konkurrence

1. Den lov, der finder anvendelse på en forpligtelse uden for kontraktforhold, som udspringer af illoyal konkurrence, er loven i det land, hvor konkurrenceforholdene eller forbrugernes kollektive interesser blev påvirket eller risikerer at blive påvirket direkte og væsentligt.

2. Påvirker en illoyal konkurrencehandling udelukkende en bestemt konkurrents interesser, finder artikel 3, stk. 2 og 3, anvendelse.

udgår

Begrundelse

Illoyal konkurrence kan behandles under artikel 3 som ændret. Desuden mener ordføreren, at det er mest hensigtsmæssigt at udelade denne bestemmelse, eftersom der hersker usikkerhed om, hvad begrebet "illoyal konkurrence" omfatter. Hvis der til sidst træffes afgørelse om, at der skal indføjes udtrykkelige bestemmelser om "illoyal konkurrence" i denne forordning, mener ordføreren, at denne form for adfærd bør defineres i en definitionsbestemmelse.

Ændringsforslag 27
Artikel 6

1. Den lov, der finder anvendelse på en forpligtelse uden for kontraktforhold, som udspringer af en krænkelse af privatlivet eller individets rettigheder***, er loven i domslandet, når anvendelse af den efter artikel 3 udpegede lov ville være i strid med grundlæggende principper i domslandet angående ytringsfrihed og informationsfrihed.***	1. ***Med hensyn til valget af*** den lov, der finder anvendelse på en forpligtelse uden for kontraktforhold, som udspringer af en krænkelse af privatlivet eller individets rettigheder, ***finder loven i det land, hvor skadens vigtigste element eller elementer er eller formentlig vil være lokaliseret, anvendelse, men der kan vurderes at foreligge en åbenbart stærkere tilknytning til et bestemt land under hensyntagen til faktorer såsom det land, som udgivelsen eller udsendelsen primært henvender sig til, eller udgivelses- eller udsendelsessprog eller salgstal eller publikumstal i et givet land som andel af det samlede salg eller publikumstal eller en kombination af disse faktorer. Denne bestemmelse finder analog anvendelse på internetudgivelse.***
2. Den lov, der finder anvendelse på retten til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger, er loven i det land, hvor radio- eller tv-foretagendet ***eller udgiveren*** har sit sædvanlige opholdssted.	2. Den lov, der finder anvendelse på retten til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger ***og på eventuelle præventive foranstaltninger eller forbud rettet mod en udgiver eller et radio- eller tv-foretagende vedrørende indholdet i en udgivelse eller en radio/tv-udsendelse***, er loven i det land, hvor ***udgiveren eller*** radio- eller tv-foretagendet har sit sædvanlige opholdssted.

Begrundelse

Den ændrede udgave af artikel 6 er i overensstemmelse med dommen fra 1995 i sag C-68/93, Fiona Shevill m.fl., Sml. 1995 s. I-415. Denne bestemmelse er beregnet på at tage højde for tilfælde, hvor der kan siges at foreligge en åbenbart stærkere tilknytning til det vigtigste udgivelses- eller udsendelsesland. Dette vil give øget retssikkerhed for udgivere og radio-tv-foretagender og sikre en mere ligetil regel, der gælder for alle udgivelser, herunder også

internetudgivelser.

Ændringsforslaget til stk. 2 vedrørende midlertidige retsmidler er mere realistisk, når det tages i betragtning, at sådan retsbeskyttelse må søges og gives hurtigt og er af foreløbig karakter.

Ændringsforslag 28
Artikel 6

1. ***Den lov, der finder anvendelse på en*** forpligtelse uden for kontraktforhold, som udspringer af en krænkelse af privatlivet eller individets rettigheder***, er loven i domslandet, når anvendelse af den efter artikel 3 udpegede lov ville være i strid med grundlæggende principper i domslandet angående ytringsfrihed og informationsfrihed.***	1.***En*** forpligtelse uden for kontraktforhold, som udspringer af en krænkelse af privatlivet eller individets rettigheder, ***der er forårsaget af en udgivelse eller en radio/tv-udsendelse, reguleres af loven i det land, som udgivelsen eller radio/tv-udsendelsen primært henvender sig til eller alternativt af loven i det land, hvor den redaktionelle afgørelse træffes.***
2. Den lov, der finder anvendelse på retten til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger, er loven i det land, hvor radio- eller tv-foretagendet ***eller udgiveren*** har sit sædvanlige opholdssted.	2. Den lov, der finder anvendelse på retten til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger ***og på eventuelle præventive foranstaltninger, herunder midlertidige og permanente forbud rettet mod en udgiver eller et radio- eller tv-foretagende vedrørende indholdet i en udgivelse eller en radio/tv-udsendelse,*** er loven i det land, hvor ***udgiveren eller*** radio- eller tv-foretagendet har sit sædvanlige opholdssted.

Begrundelse

Dette ændringsforslag er ment som et alternativ til det foregående ændringsforslag og er indsat på anmodning fra udgivere/radio- og tv-foretagender.

Ændringsforslag 29
Artikel 6, stk. 2 a (nyt)

	2a. Stk. 2 finder også anvendelse på krænkelser af privatlivets fred og individets rettigheder, som udspringer af behandling af personoplysninger.

Begrundelse

Ændringsforslaget skal afhjælpe en mangel i forslaget til forordning.

Ændringsforslag 30
Artikel 6 a (ny)

Artikel 6a

Faglig aktion

Den lov, der finder anvendelse på en forpligtelse uden for kontraktforhold, som udspringer af en faglig aktion, der er varslet eller gennemført, er loven i det land, hvor den faglige aktion vil finde sted eller har fundet sted.

Begrundelse

Arbejdstagernes ret til kollektiv aktion, herunder strejke, som er sikret i national lovgivning, må ikke undergraves.

Ændringsforslag 31
Artikel 6 b (ny)

Artikel 6b

Færdselsuheld

1. Indtil Fællesskabet vedtager detaljeret lovgivning om lovvalget ved færdselsuheld, anvender medlemsstaterne enten hovedreglerne i denne forordning, jf. dog artikel 13, eller Haag-konventionen af 4. maj 1971 om færdselsuheld.

2. Ved personskader, som udspringer af færdselsuheld, anvender den domstol, som en sag anlægges ved, de regler om fastsættelse af skadens størrelse, der gælder på skadelidtes sædvanlige opholdssted, medmindre dette ville være urimeligt.

Ændringsforslag 32
Artikel 7

Artikel 7	***udgår***
Miljøskader	
Den lov, der finder anvendelse på en forpligtelse uden for kontraktforhold, som udspringer af miljøødelæggelser, er den lov, der skal anvendes i henhold til artikel 3, stk. 1, medmindre den skadelidte har valgt at gøre sine krav gældende i henhold til loven i det land, hvor den skadevoldende begivenhed fandt sted.	

Begrundelse

Miljøskader kan behandles under artikel 3 som ændret. Desuden foreligger der ingen definition af begrebet "miljøødelæggelser, og derfor foretrækker ordføreren at undlade en udtrykkelig henvisning dertil.

Ændringsforslag 33
Afsnit 2, overskrift

AFSNIT 2	***udgår***
REGLER FOR FORPLIGTELSER UDEN FOR KONTRAKTFORHOLD, DER UDSPRINGER AF ANDET END EN RETSSTRIDIG HANDLING	

Begrundelse

Overskriften er nu overflødig.

Ændringsforslag 34
Artikel 9

Artikel 9	***udgår***
Bestemmelse af, hvilken lov der finder anvendelse	
1. Er en forpligtelse uden for kontraktforhold, der udspringer af andet end en retsstridig handling, knyttet til et forudgående retsforhold mellem parterne, såsom en aftale med nær tilknytning til forpligtelsen uden for kontraktforhold, anvendes loven i det land, hvis lov finder anvendelse på dette retsforhold.	

2. Har parterne på det tidspunkt, hvor skaden opstod, sædvanligt opholdssted i samme land, er forpligtelsen uden for kontraktforhold underlagt loven i dette land, medmindre andet gælder i henhold til stk. 1.

3. Medmindre andet gælder i henhold til stk. 1 og 2, er en forpligtelse uden for kontraktforhold, der udspringer af uberettiget berigelse, underlagt loven i det land, hvor denne berigelse har fundet sted.

4. Medmindre andet gælder i henhold til stk. 1 og 2, er en forpligtelse uden for kontraktforhold, der udspringer af uanmodet forretningsførelse, loven i det land, hvor forretningsføreren har sit sædvanlige opholdssted på tidspunktet for denne forretningsførelse. Vedrører den forpligtelse uden for kontraktforhold, der følger af uanmodet forretningsførelse, fysisk beskyttelse af en person eller en bestemt formuegenstand, er det dog loven i det land, hvor den pågældende person eller genstand befandt sig på tidspunktet for forretningsførelsen, der skal anvendes.

5. Uanset stk. 1, 2, 3 og 4 gælder, at hvis det af samtlige kendte forhold fremgår, at forpligtelsen uden for kontraktforhold har en åbenbart stærkere tilknytning til et andet land, skal dette andet lands lov anvendes.

6. Uanset bestemmelserne i denne artikel er alle forpligtelser uden for kontraktforhold, der udspringer af en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, underlagt bestemmelserne i artikel 8.

Begrundelse

Erstattes af artikel 9a og 9b (nye).

Ændringsforslag 35

Artikel 9 a (ny)

Artikel 9a

Uberettiget berigelse

1. Når en forpligtelse uden for kontraktforhold, der udspringer af uberettiget berigelse, er knyttet til et forudgående retsforhold mellem parterne, såsom en aftale med nær tilknytning til forpligtelsen uden for kontraktforhold, anvendes loven i det land, hvis lov finder anvendelse på dette retsforhold.

2. Når der ikke kan træffes afgørelse om, hvilken lov der finder anvendelse, på grundlag af stk. 1, og parterne har sædvanligt opholdssted i samme land på det tidspunkt, hvor den begivenhed, der giver anledning til uberettiget berigelse, finder sted, er det loven i dette land, der finder anvendelse.

3. Når der ikke kan træffes afgørelse om, hvilken lov der finder anvendelse, på grundlag af stk. 1 og 2, er det loven i det land, hvor de begivenheder, der giver anledning til uberettiget berigelse, først og fremmest har fundet sted, der finder anvendelse, uanset i hvilket land berigelsen har fundet sted.

4. Når det af samtlige kendte forhold fremgår, at den forpligtelse uden for kontraktforhold, der udspringer af uberettiget berigelse, har en åbenbart stærkere tilknytning til et andet land end det i stk. 1, 2 og 3 angivne, skal dette andet lands lov anvendes.

Begrundelse

Disse regler er i nøje overensstemmelse med de generelle regler for retsstridige handlinger. Desuden er ordføreren uenig med Kommissionens oprindelige tanke om, at den lov, der finder anvendelse i sager om uberettiget berigelse, bør være loven i det land, hvor berigelsen har fundet sted. Det kan være helt tilfældigt, hvor berigelsen har fundet sted (f.eks. alt efter hvor en bedrager vælger at åbne den bankkonto, som pengebeløbene ulovligt indbetales på).

Ændringsforslag 36
Artikel 9 b (ny)

Artikel 9b

Negotiorum gestio

1. Når en forpligtelse uden for kontraktforhold, der udspringer af uanmodet forretningsførelse, er knyttet til et forudgående retsforhold mellem parterne, såsom en aftale med nær tilknytning til forpligtelsen uden for kontraktforhold, anvendes loven i det land, hvis lov finder anvendelse på dette retsforhold.

2. Når der ikke kan træffes afgørelse om, hvilken lov der finder anvendelse, på grundlag af stk. 1, og parterne har sædvanligt opholdssted i samme land på det tidspunkt, hvor den begivenhed, der giver anledning til skaden, finder sted, er det loven i dette land, der finder anvendelse.

3. Når der ikke kan træffes afgørelse om, hvilken lov der finder anvendelse, på grundlag af stk. 1 og 2, er det loven i det land, hvor handlingen har fundet sted, der finder anvendelse.

4. Når det af samtlige kendte forhold fremgår, at den forpligtelse uden for kontraktforhold, der udspringer af uanmodet forretningsførelse, har en åbenbart stærkere tilknytning til et andet land end det i stk. 1, 2 og 3 angivne, skal dette andet lands lov anvendes.

Begrundelse

Disse regler er i nøje overensstemmelse med de generelle regler for retsstridige handlinger.

Ændringsforslag 37
Artikel 10

Artikel 10

Aftalt lovvalg

udgår

1. Undtagen for forpligtelser uden for kontraktforhold, der er omfattet af artikel 8, kan parterne, efter at tvisten mellem dem er opstået, aftale, hvilken lov der skal anvendes på forpligtelsen uden for kontraktforhold. Lovvalget skal være udtrykkeligt eller med sikkerhed fremgå af sagens omstændigheder. Det må ikke gøre indgreb i tredjemands rettigheder.

2. Er alle sagens andre elementer på det tidspunkt, hvor skaden opstod, lokaliseret i et andet land end det, hvis lov parterne har valgt, kan parternes lovvalg ikke medføre tilsidesættelse af de regler i dette lands lov, som ikke kan fraviges ved aftale.

3. Er alle sagens andre elementer på det tidspunkt, hvor skaden opstod, lokaliseret i en eller flere af Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater, kan parternes valg af et tredjelands lov ikke medføre tilsidesættelse af fællesskabsrettens regler.

Begrundelse

Omfattet af den nye artikel 2a.

Ændringsforslag 38
Artikel 11, litra a

a) ***betingelserne*** for samt omfanget af ansvaret, herunder bestemmelse af de personer, hvis handlinger er ansvarspådragende	a) ***grundlaget*** for samt omfanget af ansvaret, herunder bestemmelse af de personer, hvis handlinger er ansvarspådragende

Begrundelse

Retter den engelske udgave for at bringe den på linje med de andre sprogudgaver og retter ordlyden ind efter de eksisterende international-privatretlige konventioner.

Ændringsforslag 39
Artikel 11, stk. 1 a (nyt)

Hvis ikke andet er bestemt i denne

forordning eller i en gyldig lovvalgsaftale, anvender den domstol, hvor en sag er anlagt, sine nationale regler i forbindelse med fastsættelse af erstatningsbeløb, medmindre sagens omstændigheder gør det berettiget at anvende en anden stats regler.

Begrundelse

Det gøres hermed klarere, hvordan situationen er med hensyn til fastsættelse af erstatningsbeløb. Den domstol, hvor en sag er anlagt, vil normalt anvende sin nationale lov, men den kan f.eks. i sager om trafikuheld anvende et andet lands regler.

Ændringsforslag 40
Artikel 11 a (ny)

Artikel 11a

Påstande om, hvilken lov der finder anvendelse

Enhver part, der fremsætter et krav eller et modkrav ved en national domstol, som falder inden for denne forordnings anvendelsesområde, meddeler i stævningen eller i et tilsvarende indledende processkrift domstolen og alle øvrige parter, hvilken lov eller hvilke love der efter den pågældende parts opfattelse finder anvendelse på hele eller dele af den pågældende parts krav.

Begrundelse

Dette enkle krav vil sikre, at spørgsmålet om lovvalg behandles behørigt af såvel parterne som domstolen, og bidrager dermed til at sikre retssikkerhed.

Ændringsforslag 41
Artikel 11 b (ny)

Artikel 11b

Fastlæggelse af indholdet af fremmed lov

1. Den domstol, hvor en sag er anlagt, fastlægger af egen drift indholdet af den

	fremmede lov. Der kan i dette øjemed blive behov for parternes medvirken.
	2. Såfremt det er umuligt at fastlægge indholdet af den fremmede lov, og parterne er indforstået hermed, anvender den domstol, hvor sagen er anlagt, sin nationale lov.

Begrundelse

Denne præcisering skulle sikre en mere ensartet tilgang til domstolenes anvendelse af fremmed lov i hele EU.

Ændringsforslag 42
Artikel 12

1. Ved anvendelse af loven i et bestemt land i henhold til denne forordning kan ufravigelige regler i loven i et andet land, som forholdet har en nær tilknytning til, tillægges virkning, såfremt og i det omfang disse regler ifølge dette lands ret skal anvendes uden hensyn til, hvilket lands lov der i øvrigt skal anvendes på forpligtelsen uden for kontraktforhold. Ved afgørelsen af, om der bør tillægges sådanne ufravigelige regler virkning, skal der tages hensyn til deres art og formål og til følgerne af, at de anvendes eller ikke anvendes.	1. ***Denne forordnings bestemmelser berører ikke anvendelsen af de regler i domslandet, der finder anvendelse uden hensyn til, hvilken lov der finder anvendelse på forpligtelsen uden for kontraktforhold.***
2. ***Denne forordnings bestemmelser berører ikke anvendelsen af de regler i domslandet, der finder anvendelse uden hensyn til, hvilken lov der finder anvendelse på forpligtelsen uden for kontraktforhold.***	2. ***Ved anvendelse af loven i et bestemt land i henhold til denne forordning kan ufravigelige regler i loven i et andet land, som forholdet har en nær tilknytning til, tillægges virkning, såfremt og i det omfang disse regler ifølge dette lands ret skal anvendes uden hensyn til, hvilket lands lov der i øvrigt skal anvendes på forpligtelsen uden for kontraktforhold. Ved afgørelsen af, om der bør tillægges sådanne ufravigelige regler virkning, skal der tages hensyn til deres art og formål og til følgerne af, at de anvendes eller ikke anvendes.***

Begrundelse

Stykkerne er hermed anbragt i en mere logisk rækkefølge. Den engelske tekst er blevet tilpasset til de øvrige sprogudgaver.

Ændringsforslag 43
Artikel 13

Uanset hvilken lov der skal anvendes, skal der ved bestemmelse af ansvaret tages hensyn til de sikkerheds- og adfærdsregler, der gælder på stedet og tidspunktet for den skadevoldende begivenhed.	Uanset hvilken lov der skal anvendes, skal der ved bestemmelse af ansvaret tages hensyn til de sikkerheds- og adfærdsregler, der gælder på stedet og tidspunktet for den skadevoldende begivenhed***, som en af sagens faktiske omstændigheder***.

Begrundelse

Dette understreges i Kommissionens begrundelse og bør også medtages i selve forordningens tekst.

Ændringsforslag 44
Artikel 14

Den skadelidtes ret til direkte at sagsøge den ansvarliges forsikringsselskab er underlagt den lov, der finder anvendelse på forpligtelsen uden for kontraktforhold, medmindre den skadelidte har valgt at støtte sine krav på den lov, der finder anvendelse på forsikringsaftalen.	Den skadelidtes ret til direkte at sagsøge den ansvarliges forsikringsselskab er underlagt den lov, der finder anvendelse på forpligtelsen uden for kontraktforhold, medmindre den skadelidte har valgt at støtte sine krav på den lov, der finder anvendelse på forsikringsaftalen***, i det omfang denne mulighed findes i en af disse love***.

Begrundelse

En tydeliggørelse, som forsikringsbranchen har anmodet om.

Ændringsforslag 45
Artikel 17, stk. 2 a (nyt)

	2a. Denne forordnings bestemmelser finder ikke anvendelse på bevisspørgsmål og processuelle spørgsmål, dog med forbehold af artikel 11a og 11b og denne

artikels stk. 1 og 2.

Begrundelse

Denne ændring svarer til artikel 1, stk. 2, litra h), i Rom-konventionen om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser.

Ændringsforslag 46
Artikel 22

Anvendelsen af en regel i en lov udpeget efter denne forordning kan kun tilsidesættes, hvis en sådan anvendelse er åbenbart uforenelig med grundlæggende retsprincipper domslandet.	***1.*** Anvendelsen af en regel i en lov udpeget efter denne forordning kan kun tilsidesættes, hvis en sådan anvendelse er åbenbart uforenelig med grundlæggende retsprincipper domslandet. ***1a. Navnlig kan anvendelsen af en regel i en lov udpeget efter denne forordning tilsidesættes, og/eller domslandets lov anvendes, hvis en sådan anvendelse ville være i strid med grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder fastlagt i den europæiske menneskerettighedskonvention, nationale forfatningsbestemmelser og humanitær folkeret.*** ***1b. Endvidere kan anvendelsen af en regel i en lov udpeget efter denne forordning betragtes som værende i strid med grundlæggende retsprincipper i domslandet, hvis en sådan anvendelse vil medføre tilkendelse af en ikke-kompenserende erstatning såsom erstatninger med afskrækkende eller straffende formål.***

Begrundelse

Det nye stk. 2 skal tydeliggøre indholdet af begrebet "ordre public" på fællesskabsplan.

Det nye stk. 3 er blevet tilføjet, fordi det formentlig vil ligge uden for denne forordnings rammer at introducere et særligt" ordre public"-begreb på fællesskabsplan og afskaffe den mulighed for at tildele erstatninger med afskrækkende eller straffende formål, som Kommissionen foreslår i artikel 24. Ordføreren er klar over, at eksistensen af sådanne erstatninger kan være et incitament til "forum shopping", og hun har derfor i den nye revisionsklausul indføjet en forpligtelse for Kommissionen til at tage hele spørgsmålet om erstatning i denne sammenhæng op til overvejelse, når den skal revidere gennemførelsen af forordningen.

Ændringsforslag 47
Artikel 23

Artikel 23	***udgår***
Forholdet til andre bestemmelser i fællesskabsretten	
1. Denne forordning berører ikke anvendelsen af de bestemmelser, der er fastsat i traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber eller retsakter udstedt af De Europæiske Fællesskabers institutioner, og som:	
- på særlige områder fastsætter lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold, eller	
- fastsætter regler, der finder anvendelse, uanset hvilken national lov der i henhold til denne forordning skal anvendes på den pågældende forpligtelse uden for kontraktforhold, eller	
- er til hinder for anvendelse af en eller flere bestemmelser i domslandets lov eller den lov, der udpeges i henhold til denne forordning.	
2. Denne forordning berører ikke anvendelsen af fællesskabsretsakter, der på de særlige områder, der samordnes ved disse retsakter, underkaster varer og tjenester de retsregler, der er gældende i den medlemsstat, hvor udbyderen er etableret, og som inden for det område, der samordnes, ikke eller kun på visse betingelser åbner mulighed for at begrænse den frie udveksling af tjenester eller de frie varebevægelser fra en anden medlemsstat.	

Begrundelse

Tilsvarende bestemmelser er indsat i artikel 1, stk. 2a.

Ændringsforslag 48

Artikel 24

Artikel 24	***udgår***
Ikke-kompenserende erstatninger	
Det er i strid med Fællesskabets ufravigelige regler at anvende en bestemmelse i den lov, der finder anvendelse efter denne forordning, når dette ville føre til tilkendelse af en erstatning, der ikke har til formål at kompensere for en påført skade, men alene har et afskrækkende eller straffende formål.	

Begrundelse

Selv om ordføreren har sympati for denne bestemmelse, har hun foretrukket at føje en ændret udgave heraf til artikel 22.

Ændringsforslag 49
Artikel 25

Denne forordning berører ikke anvendelse af de internationale konventioner, som medlemsstaterne er parter i på tidspunktet for denne forordnings vedtagelse, og som på særlige områder fastsætter lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold.	***1.*** Denne forordning berører ikke anvendelse af de internationale konventioner, som medlemsstaterne er parter i på tidspunktet for denne forordnings vedtagelse, og som på særlige områder fastsætter lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontraktforhold.
	2. Bestemmelserne i denne forordning finder også anvendelse frem for bestemmelserne i internationale konventioner, der er indgået mellem to eller flere medlemsstater, medmindre disse konventioner optræder på listen i bilag 1.

Ændringsforslag 50
Artikel 26 a (ny)

	Artikel 26a
	Revision
	Senest ...* forelægger Kommissionen en

rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om forordningens anvendelse og foreslår i givet fald de nødvendige ændringer.

Den tager under rapportens udarbejdelse særligt hensyn til virkningerne af den måde, hvorpå udenlandsk ret behandles i de forskellige jurisdiktioner, og af erstatningsspørgsmålet, herunder muligheden for erstatning med afskrækkende eller straffende formål i visse medlemsstater.

Kommissionen overvejer også, om der bør stilles forslag om særlig fællesskabslovgivning om lovvalg ved trafikuheld.

Rapporten omfatter en analyse af, i hvilket omfang domstolene i medlemsstaterne anvender udenlandsk ret i praksis, herunder henstillinger om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at anlægge en fælles indfaldsvinkel til anvendelsen af udenlandsk ret.

**** Tre år efter denne forordnings vedtagelse.***

Begrundelse

En sådan revisionsklausul er efter ordførerens opfattelse både ønskelig og nødvendig.

BEGRUNDELSE

De ændringsforslag, der er stillet til forslaget til forordning, har til formål at rationalisere og forenkle det oprindelige forslag. Ordføreren mener, at det er mest hensigtsmæssigt først at undersøge, om parterne har aftalt, hvilken lov der skal finde anvendelse (artikel 2a). Faktisk mener ordføreren, at parterne ikke alene bør kunne indgå aftaler om, hvilken lov der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontraktforhold, efter at tvisten er opstået, men også før, når det er hævet over enhver tvivl, at der foreligger et normalt forretningsforhold. Samtidig har ordføreren gjort det muligt at indgå sådanne aftaler i forbindelse med tvister, der vedrører intellektuel ejendomsret. Hun er klar over, at dette er kontroversielt, men synes, at det er værd at diskutere.

Ellers bør domstolene anvende reglerne i artikel 3 eller de efterfølgende regler for specifikke forpligtelser uden for kontraktforhold.

Efter artikel 3 gælder i første række princippet om *lex loci delicti commissi*. Når en forpligtelse uden for kontraktforhold imidlertid har en åbenbart stærkere tilknytning til et andet land, skal domstolen anvende dette andet lands lov. De særligt anførte tilknytningsfaktorer giver domstolene mulighed for at anvende loven i det land, hvor skadelidte og skadevolderen har deres sædvanlige opholdssted, eller at tage hensyn til et forudgående rets- eller de facto-forhold mellem parterne. Som det gøres klart i litra c) og d), er formålet hermed at skabe retssikkerhed, forudsigelighed og ensartede resultater og at beskytte berettigede forventninger.

Ordføreren er af den opfattelse, at mange sager er så komplicerede, at en fleksibel ordning er mere hensigtsmæssig end ufravigelige regler for hver enkelt kategori af forpligtelser uden for kontraktforhold. Små faktuelle forskelle i en konkret sag kan markant påvirke parternes forventninger og de relevante hensyn. Desuden vil tvister, der opstår i et fællesskab af stater uden indre grænser, som alle har forskellige retssystemer, men deler en fælles arv af bestemmelser om menneskerettigheder og fællesskabslovgivning, ofte blive løst ved anvendelse af *dépeçage*. Det er derfor, at det i artikel 3, stk. 3, bestemmes, at den domstol, hvor sagen anlægges, om nødvendigt må underkaste hvert enkelt element i tvisten en særskilt analyse. Dette kan bl.a. blive nødvendigt for at undgå at måtte anvende tvivlsomme bestemmelser fra lande uden for Fællesskabet. Det afgørende er, at domstolene får et klart instrument, der giver dem den nødvendige fleksibilitet med henblik på at træffe en retfærdig afgørelse i konkrete sager.

Hvad angår trafikuheld mener ordføreren, at eftersom flere medlemsstater har ratificeret Haag-konventionen, bør de fortsat kunne anvende denne, indtil der er vedtaget et fællesskabsinstrument. Da det i nogle tilfælde klart vil være mest rimeligt at tilkende erstatning for personskade efter reglerne i det land, hvor skadelidte har sit opholdssted, og ikke efter reglerne i det land, hvor ulykken indtraf, er der endvidere medtaget en bestemmelse herom. Ordføreren mener i den forbindelse, at det er vigtigt at medtage en henvisning til Bruxelles I-forordningen og til fjerde og femte direktiv om motorkøretøjsforsikring, hvorefter skadelidte kan anlægge sag direkte mod forsikringsselskaberne. Ordføreren har også gjort det

klart, at medmindre det er nævnt specifikt i forordningen, skal spørgsmålet om fastsættelsen af et tilkendt erstatningsbeløb afgøres efter domslandets lovgivning.

Ordføreren har medtaget særregler om ærekrænkelser, uberettiget berigelse, uanmodet forretningsførelse og retsstridige handlinger i forbindelse med arbejdskonflikter.

Hun har derimod fjernet særreglerne om defekte produkter, illoyal konkurrence og miljøødelæggelser, fordi det i mangel af tilstrækkelige beviser for det modsatte og klare definitioner af de pågældende retsstridige handlinger er hensigtsmæssigt, at lade de pågældende situationer være underlagt hovedreglerne. Ordføreren vil måske kunne overbevises om, at der bør medtages særregler om defekte produkter, hvis der fremføres gode argumenter herfor, hvorimod hun vil være utilbøjelig til at medtage bestemmelser om illoyal konkurrence og miljøødelæggelser uden en bestemmelse med definitioner, der klart beskriver, hvilke retsstridige handlinger der menes med disse udtryk.

Hvad angår krænkelser af privatlivet og af individets rettigheder, mener ordføreren, at *lex loci delicti commissi* i princippet bør finde anvendelse, men at det bør være muligt for domstolen at nå frem til, at der består en åbenbart stærkere tilknytning til udgivelses- eller udsendelseslandet under hensyntagen til salg pr. medlemsstat, seertal osv. På linje med Bruxelles I-forordningen om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser kan domstolen også tage hensyn til, hvilket publikum udgivelsen eller udsendelsen først og fremmest henvender sig til. Internetudgivelser er også omfattet, hvilket gør det muligt at undgå en situation, hvor forskellige regelsæt finder anvendelse på den samme udgivelse, alt efter om udgivelsen er offentliggjort offline eller online. Ordføreren mener, at denne fremgangsmåde fører til større retssikkerhed. For at tage hensyn til bekymringer, som udgivere og radio- og tv-foretagender har givet udtryk for, har hun også tilbudt en alternativ udgave af de omhandlede bestemmelser, således at udvalget kan drøfte alle aspekter.

Hvad angår andre forpligtelser uden for kontraktforhold har ordføreren valgt at behandle uberettiget berigelse og uanmodet forretningsførelse i to særskilte artikler af klarhedshensyn.

Ordføreren er klar over, at hendes fremgangsmåde adskiller sig fra den gængse fremgangsmåde i traditionelle internationale konventioner på det international-privatretlige område, men understreger, at det foreliggende instrument er et stykke fællesskabslovgivning og derfor skal tilgodese andre krav. I modsætning til tidligere instrumenter, hvor Fællesskabet har overtaget en eksisterende international konvention om international privatret, foreligger der i dette tilfælde ikke nogen konvention, og der er således en enestående lejlighed til at lovgive i en specifik fællesskabskontekst. Navnlig har ordføreren lagt vægt på at sikre, at forordningen kan fungere sammen med lovgivningen om det indre marked, og på at fremme snarere end hæmme det indre markeds funktion. Der er lagt særlig vægt på forordningens forhold til direktiverne om fjernsyn uden grænser og e-handel. Ordføreren har ønsket at anlægge en principorienteret og holistisk indfaldsvinkel for at undgå forvirrende inddelinger og særordninger nu eller fremover, eftersom sådanne elementer blot gør lovgivningen mere kompliceret at anvende og mindre gennemskuelig.

Der er også taget hensyn til grundlæggende principper. Efter ordførerens opfattelse er det vigtigt at markere, at Fællesskabet er i færd med at udvikle grundlæggende principper, således som de afspejler sig i den europæiske menneskerettighedskonvention, chartret om

grundlæggende rettigheder, nationale forfatningsbestemmelser og den humanitære folkeret. Henvisningen til den humanitære folkeret er udtrykkeligt medtaget for at undgå, at domstolene bliver nødsaget til at anvende lovbestemmelser fra et tredjeland, der er i modstrid med europæiske værdisæt, selv om det allerede implicit følger af ordførerens omformulering af artikel 3.

Ordføreren har desuden understreget, at bevisspørgsmål og processuelle spørgsmål falder uden for denne forordnings anvendelsesområde i overensstemmelse med den internationale privatrets traditionelle regler. Hun har ikke desto mindre medtaget bestemmelser, der skal sikre, at de nationale procedurer udformes således, at domstolene faktisk overvejer, hvilken lov der finder anvendelse, når der er anlægges sager, som falder inden for forordningens anvendelsesområde. Dette er vigtigt for at sikre en ensartet tilgang i hele EU.

Endvidere er *ordre public*-bestemmelsen blevet udvidet til at omfatte erstatning med afskrækkende eller straffende formål, eftersom ordføreren mener, at det ikke er juridisk muligt at lovgive for at forbyde disse former for erstatning i et instrument som det foreliggende. Hun har imidlertid tilføjet en revisionsklausul, som giver Kommissionen mandat til at undersøge spørgsmålet om erstatning og dets indvirkning i form af forum shopping tre år efter forordningens vedtagelse.

Der er blevet rejst kritik af Haag-konventionen om lovvalg ved trafikuheld, og derfor foreslår ordføreren, at Kommissionen opfordres til at overveje, om der skal foreslås et fællesskabsinstrument på dette område. Indtil videre bør det være muligt at behandle trafikuheld på tilfredsstillende vis inden for rammerne af denne forordning, som udtrykkeligt giver de medlemsstater, der har ratificeret Haag-konventionen, ret til fortsat at anvende den. Ordføreren vil i denne forbindelse særlig påpege de problemer, der skyldes forskellene i størrelsen af de erstatninger, der tilkendes af domstolene i de forskellige medlemsstater, og som fortjener opmærksomhed.

Et andet centralt element i denne revision vedrører spørgsmålet om, hvordan de nationale domstole i praksis anvender udenlandsk ret; det er nødvendigt at indsamle mere dokumentation på dette punkt for at sikre, at der sker ligebehandling i forhold til national ret, således at man øger tilliden til anvendelsen af udenlandsk ret ved de nationale domstole og modvirker, at der opleves et behov for forum shopping.

Ordføreren ønsker at understrege, at denne forordning både støtter medlemsstaternes forskellige retstraditioner inden for international privatret, som afspejler hvert lands særegne historiske, kulturelle og sociale forhold, og samtidig på fællesskabsplan giver klare retningslinjer for, hvordan der skal tages højde for disse forskellige traditioner, når der opstår lovvalgsproblemer, ved at lægge passende vægt på prioriteringerne i Fællesskabets samlede retsorden. Det er ordførerens konklusion, at denne forordning bør medvirke til at sikre, at Fællesskabets principper om gensidig anerkendelse og tillid mellem domstolene i medlemsstaterne opretholdes.

Endelig ønsker ordføreren at takke alle dem, der har bistået hende med deres råd og kritik, især dem, der har deltaget i projektteamets arbejde. Ordføreren har nøje studeret den schweiziske forbundslov om international privatret, den amerikanske Second Restatement og

andre instrumenter fra forbundsstater, inden hun har draget sine konklusioner med hensyn til, hvilken tilgang der bør vælges.